No. 38. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Donderdag 13 Mei.

PUBLICATIE.

DE RAAD DER STAD BREDA;

In aanmerking nemende de buitengewone, en steeds nog toenemende duurte en hooge prijzen der eerst benoodigde voedings- en levensmiddelen;

En ten einde in die omstandigheden, de behoeftige Ingezetenen binnen deze Stad, zoo veel in deszelfs vermogen is, te gemoet te komen;

Brengt bij deze ter kennisse der meer gegoede Ingezetenen, dat van wege den Raad in den loop der volgende week, in de vier verschillende wijken, afzonderlijke Inschrijvings-lijsten zullen rondgezonden worden.

De Raad, overtuigd van de milddadigheid van Breda's Inwoners, welke daarvan immer zoo vele blijken hebben gegeven, vertrouwt dat dezelven ook thans daarin niet achterlijk zullen blijven, maar volgaarne zullen medewerken, om door geldelijke bijdragen naar een ieders vermogen, de pogingen van het Stedelijk Bestuur te ondersteunen.

BREDA, den 11 Mei 1847.

De Raad voornoemd,
De ROY, vt.
Ter ordonnancie van denzelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHADIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den Mei.

De sedert eenige dagen in omloop zijnde geruchten aangaande eene gedeeltelijke wijziging van het ministerie bevestigen zich. Het ministeriële ochtendblad van den 9den dezer behelst daaromtrent het volgende artikel:

»Wij zullen op dit oogenblik niet stilstaan bij de beleedigende en onverstandige aanvallen, die een aantal zich noemende leden der behoudende partij, niet tegen het ministerie, maar tegen de staatkunde zelve rigten, welke aan de behoudende partij haren naam gegeven heeft, en zonder welke die partij niet bestaan zou: de staatkunde van het behoud. Het is niet waar dat die staatkunde eenen schok heeft ontvangen; het is niet waar dat het ministerie, hetwelk haar vertegenwoordigt en haar sedert zeven jaren met zooveel moed verdedigt, zelf geschokt zou wezen. Het is waar dat eenige ministers zullen vervangen worden, maar het kabinet zal niet worden veranderd wat de meerderheid betreft. Zoo hebben de twee merkwaardige stemmingen, die onlangs over twee bekende voorstellen hebben plaats gehad, wat sommigen ook daarvan zeggen mogen, duidelijk bewezen, dat ook de meerderheid de ministers niet zal verlaten. Degenen die van oordeel zijn, dat de constitutionnele en behoudende staatkunde sedert zeventien of zelfs sedert twee en dertig jaren in Frankrijk niets uitgerigt heeft; dat het niets is, het vertegenwoordigende regeringsstelsel en de vrijheid bevestigd en tevens de orde gehandhaafd te hebben; dat het niets is, bij het buitenland de roemrijkste overlevering onzer geschiedenis te doen herleven, en toch den vrede te bewaren, — degenen die dat meenen, mogen zich aan de oppositie aansluiten; om daar met open armen ontvangen te worden, ontbreekt hun niets, zelfs niet de treurige moed om zich grove beleedigingen te veroorlooven tegen den eersten staatsman en redenaar van ons land, tegen den minister, dien zelfs zijne tegenstanders in hun hart vereeren en bewonderen, tegen den heer *Guizot*. Laten zij zich bij de oppositie voegen! Wij verwijten hun alleen dat zij het te laat doen.»

Heden kondigt het *Journal des Débats* aan, dat de aangekondigde wijziging in het ministerie werkelijk heeft plaats gehad. De heer *Lacave-Laplagne*, de admiraal *de Mackau*, de generaal *Moline de Saint-Yon* verlaten het ministerie. De heer *Dumon* is benoemd tot minister van finantien en wordt vervangen in het departement der openbare werken door den heer *Jayr*, lid van de kamer der pairs en prefect van het Rhône-departement. De hertog *van Montebello*, lid van de kamer der pairs en gezant te Napels, is benoemd tot minister van marine. De generaal *Trezel*, lid van de kamer der pairs, en kommandant van de twaalfde militaire divisie te Napels, is benoemd tot minister van oorlog. Het gouvernement, zegt verder het *Journal des Débats*, heeft door den telegraaf heden het berigt bekomen, dat de heeren *Jayr* en *Trezel* hunne benoemingen hebben aangenomen. Bij de afwezendheid van den heer *de Montebello*, die thans te Napels is, is de minister van buitenlandsche zaken, *Guizot*, belast met het interim van het ministerie van marine. De ordonnantien van de benoeming der nieuwe ministers zijn gisteren door den koning geteekend en zullen heden in den *Moniteur* verschijnen.

— De generaal *Despans Cubières* is door den kanselier, voorzitter van het hof der pairs en de commissie ter instructie van het regtsgeding, verhoord geworden. De generaal die voorzitter was bij den raad van administratie van den spoorweg van Parijs op Straatsburg, heeft zijn ontslag als zoodanig genomen.

— Men zegt dat de burggraaf *de Chateaubriand*, die thans 78 jaren oud is, binnen weinige dagen zal hertrouwen met mevrouw *Récamier*, die reeds 73 jaren telt.

— Men heeft tijdingen uit Madrid van den 5den Mei, houdende dat de koningin dien dag bij dekreet de cortes onbepaald geprorogeerd had.

— Een ministerieel dagblad deelt heden een brief uit Odessa mede, waaruit blijkt dat de Russische havens der Zwarte Zee, van heden tot de maand Augustus aanstaande, 7,380,000 hectoliters granen ter consumtie zullen kunnen verschaffen. Wanneer men daarbij in aanmerking neemt de groote hoeveelheid granen, welke de Oostzee en de Vereenigde Staten zullen kunnen leveren, meent men de toekomst eenigzins geruster te gemoet te kunnen gaan.

— De 5 pCt. zijn genoteerd: 115,25; de 3 pCt. 78; Spanje 3 pCt. 35¹/₄; Nap. r. 102,75; Rom. L. 99⁵/₈.

ENGELAND.

LONDEN, den 9den Mei.

Bij de lords heeft het gouvernement eene nederlaag geleden, in het, met eene meerderheid van 13 stemmen doorgegaan zijn van een amendement van lord *Monteagle*, op de Iersche armwet, om het uitdeelen van onderstand aan de huizen der armen, provisioneel slechts voor een jaar te doen werken; onder deze wijziging heeft de tweede lezing der wet in de volgende zitting voortgang gehad; maar men gelooft dat deze hoofdverandering in het ontwerp, waaraan het gouvernement bijzonder hechtte, aanleiding zal geven tot eene zoo spoedig mogelijke ontbinding van het parlement; aanvankelijk had men van eene ontbinding van het ministerie gesproken, maar van dit denkbeeld schijnt men teruggekomen.

— Bij de afgevaardigden heeft de kanselier van de schatkist berigt, dat de staat van de geldmarkt merkelijk verbeterd was, en dat hij voornemens was, ter verdere verligting van den evenwel nog altijd gedrukten toestand, de interest der schatkistbiljetten met 3 pCt. te verhoogen. De vermeerdering van specie aan de bank heeft deze week 123,826 p. st. bedragen.

— Berigten uit Lissabon van 29 April in Engeland ontvangen, melden dat de koningin ten laatste de door de Engelsche regering

voorgestelde voorwaarden eener schikking aangenomen had. De Britsche kolonel *Wylde* was den 29sten naar St. Ubes vertrokken, om de vijandelijkheden te doen staken; men twijfelde niet of de voorwaarden, welke hij aan de opstandelingen moest voorstellen, zouden aangenomen worden, vermits hij tevens gelast was aan te kondigen, dat er ingeval van weigering eene gewapende tusschenkomst van de zijde van Engeland zou plaats hebben, terwijl aan den anderen kant de door de Koningin bewilligde schikking zeer aannemelijk geacht werd, zullende onder anderen eene volledige amnestie afgekondigd en de cortes binnen een bepaalden tijd bijeengeroepen worden. Er was een nieuw ministerie benoemd, aan het hoofd waarvan zich de graaf *de Tojal* bevond. — De berigten uit Oporto zijn insgelijks van den 29sten: aldaar was alles rustig en de maarschalk *Saldanha* had zijn hoofdkwartier steeds te Oliveira.

— Men heeft thans de officiele tijding ontvangen dat de stad Vera-Cruz en het kasteel St. Juan de Ulloa, met eene bezetting van 4000 man, den 29sten Maart onvoorwaardelijk aan den Amerikaanschen generaal *Scott* overgegeven zijn, nadat genoemde stad sedert den avond van den 22sten met eenig tusschenpoozen gebombardeerd was geworden. Een groot gedeelte van Vera-Cruz was verwoest, en het verlies der Mexicanen gedurende het beleg wordt op omstreeks 1000 dooden geschat, waarvan de helft vrouwen en kinderen waren. In zijn berigt aan het departement van oorlog kondigt de generaal *Scott* aan, dat hij reeds begonnen is alles voor te bereiden om van Vera-Cruz tegen de hoofdstad op te rukken; en dat inmiddels den 30sten zoowel van de zee- als van de landzijde een aanval zou worden gedaan op de eenige uren ten zuiden van Vera-Cruz gelegen stad Alvarado. Men verwachtte dat de vermeestering van Vera-Cruz, gepaard aan de overige voordeelen, onlangs door de Amerikanen op andere gedeelten van het oorlogstooneel behaald, weldra tot het schorsen der vijandelijkheden en tot eenen voor de Vereenigde Staten gunstigen vrede zouden leiden. In de hoofdstad Mexico heerschte, volgens de laatste berigten, volslagen regeringloosheid; de twee generaals *Gomez Farias* en *Barragau* streden met elkander om het bewind, en het was tusschen de aanhangers derzelven reeds herhaaldelijk tot bloedige botsingen gekomen. Intusschen had de tijding dat *Santa Anna* naar de hoofdstad in aantogt was, om de teugels van het bewind in handen te nemen, aanvankelijk tot herstel der rust bijgedragen; volgens sommige berigten zou die generaal reeds werkelijk te Mexico aangekomen zijn.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den Mei.

In de zitting van de Tweede der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen eene nieuwe aanbevelingslijst, door den Hoogen Raad der Nederlanden opgemaakt, van zes kandidaten, waarop door de Kamer bij het opmaken harer nominatie ter vervulling der vacature laatstelijk in den Hoogen Raad ontstaan, zou kunnen worden acht geslagen. Op die lijst zijn geplaatst de heeren: jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*, advocaat-generaal bij het hof in Noord-Holland; mr. *H. J. H. Modderman*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en kanton-regter te Winschoten; mr. *J. Versfelt*, raadsheer in het hof in Noord-Braband; mr. *A. Ypeij*, officier bij de arrondissements-regtbank te Leeuwarden; mr. *D. J. Bijleveld*, president van de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, en mr. *D. Tieboel Siegenbeek*, officier bij de arrondissements-regtbank te Leyden. De bedoelde nominatie der Kamer van drie kandidaten voor de betrekking van raadsheer in den Hoogen Raad, zal op Vrijdag aanstaande worden opgemaakt.

De Commissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp tot verzekering van de verevening der uitgaven, voortvloeijende uit de wetten van 6 Maart en 25 Junij 1844 (*Staatsblad n°.* 14 en 28), heeft haar algemeen verslag omtrent dat wets-ontwerp uitgebragt en de beraadslaging hierover is vastgesteld op Vrijdag aanstaande.

Daarna is beraadslaagd over het ontwerp van wet tot herstel van verliezen, geleden door het te loor gaan van schuldbrieven. De heeren *Borski*, *Luyben*, *Scheers van Harencarspel*, *de Kempenaar*, *Luzac* en *Verwey-Mejan* voeren daarover het woord.

Z. Exc. de Minister van Financien heeft de noodzakelijkheid en billijkheid van het ontwerp betoogd. De wijze van handelen ten aanzien van het verleenen van eenen nieuwen titel aan houders van schuldbekentenissen in blanco, berustte tot dusverre niet op de wet, werd niet wettelijk geregtvaardigd. Z. Exc. ontkent dat er in deze eene terugwerkende kracht aan de wet gegeven wordt. De verjaring van 30 jaren waarop de sprekers zich hebben beroepen, bestaat niet, omdat de schuldbrieven niet losbaar zijn gesteld; en eerst van dat oogenblik af, zou de verjaring een aanvang nemen. De wet verleent eene gunst in het belang van alle schuldeischers van den Staat, maar daartegen staat eene finale sanctie over, dat men na 10 jaren geene regten meer kan inroepen. Dat is geene verkorting van verkregen regten.

De heeren *Scheers* en *de Kempenaer* hebben den minister beantwoord; terwijl de minister andermaal het woord heeft gevoerd.

De beraadslagingen worden gesloten. Ter stemming overgegaan zijnde wordt het ontwerp aangenomen met eene meerderheid van 44 tegen 10 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren *van Sasse van IJsselt*, *de Kempenaer*, *Gouverneur*, *van Heemstra*, *Verwey-Mejan*, *Luzac*, *Scheers van Harencarspel*, *Uitwerf Sterling*, *Kien* en *Hoffman*.

— In het voorloopig verslag, nopens de tweejarige Staatsbegrooting over 1848—1849, worden eenige algemeene beschouwingen op den voorgrond geplaatst. Daarin wordt gezegd, dat de buitengewone offers, door de Natie gebragt, de aanzienlijke tekorten hebben gedekt en het staatscrediet roemrijk gehandhaafd; dat dit met dankbaarheid is erkend, en bemoedigende uitkomsten voor de toekomst heeft opgeleverd; doch onderscheidene leden kunnen het vertrouwen der Regering op het duurzaam evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven, en hare beschouwingen over den toestad der bronnen van onze welvaart en over den druk der belastingen, niet zoo geheel deelen. Vrij algemeen kon door de bedoelde opoffering slechts eene aanvankelijke verbetering van onzen finantiëlen toestand worden bewerkt en kon een volkomen herstel alleen door voortdurende krachtsinspanning worden verkregen. Men wijst op verschillende onvoorziene en onverwachte uitgaven, die jaarlijks terugkeeren; op de kwijning van sommige takken van nijverheid; op den teruggang van den middelstand in sommige plaatsen; op de landverhuizingen, en de behoefte, waaraan, hoezeer dan niet in gelijke mate als elders, echter ook onze maatschappij lijdt. Daarom behooren vergelijkingen met vroegere tijden en andere landen niet dan met behoedzaamheid als maatstaf te worden aangenomen. Andere leden, ofschoon die beschouwingen meer of min deelende, hebben echter gewigtige gronden ter opbeuring gevonden in het vele goede, dat sedert 1840 is tot stand gebragt; zij hebben gewezen op de meerdere orde en regelmaat in de financiën, en voor het eerst werkelijk sluiten van ontvangsten en uitgaven, zij hebben de meerdere volledigheid der begrootingen en de zamentrekking der veelsoortige staatsschulden aangehaald, verder den gewenschten voortgang van de vermunting; de opheffing van onderscheidene speciale fondsen, enz. Bij het vooruitzigt, dat de Regering op dezen weg niet zal stilstaan, hebben zij de hoop uitgedrukt, dat allengskens de vroeger onoverkomelijk schijnende bezwaren geheel zullen worden opgeruimd. Allen, welk gevoelen zij over het geheel van onzen toestand mogen aankleven, hebben in het aanwezig zijn van nog vele bezwaren geene gronden tot geheele ontmoediging gevonden, mits met kalme beradenheid, dien hoofdtrek des Nederlandschen Volks, worde voortgegaan. « De Vertegenwoordigers weten, dat geen offer voor deze Natie te zwaar zou vallen, om zoowel de onafhankelijkheid van haar bestaan als het behoud der bezittingen, die aan de roemrijkste bladen harer geschiedenis herinneren, zelfs tegen eene aanzienlijke overmagt, te handhaven en te verdedigen, maar zij weten tevens, dat de ongekunstelde blootlegging van onzen toestand, en de overtuiging, dat al het mogelijke wordt aangewend, om dien toestand te verbeteren, de ware middelen zijn, om den moed der Natie op te beuren, en het vertrouwen op de Regering te schragen. » Men dringt vervolgens op de noodzakelijkheid aan, dat de Regering geen middel onbeproefd late, ten einde in tijden van rust en vrede den schuldenlast te verminderen, en daardoor vermeerderde krachtinspanning in tijden van druk mogelijk te maken. Naar het oordeel van vele leden, behoorde de Regering indachtig te zijn op het daarstellen van een waarachtig amortisatie-fonds, hetwelk zoowel door doelmatige besparingen, als door uitbreiding van den verkoop van domeinen, zou kunnen worden gevoed; de aanvankelijk gelukkige werking van zoodanige amortisatie, al ware het zelfs op eene beperkte schaal, zou van onberekenbaar nut zijn, om het vertrouwen der natie op hare toekomst op te beuren. Voorts wordt aanhoudend op zoo veel mogelijke spaarzaamheid aangedrongen; eenige beschouwingen over de rekening en verevening voorgedragen, herinnerd aan het toegezegde onderzoek omtrent de comptabiliteit, de regeling der militaire pensioenen en andere punten van wetgeving, als b. v. de inkwartieringen, jagt, geneeskundige staatsregeling, paardenposterij, de algemeene politie, de politie der spoorwegen, het armwezen, het fonds van den landbouw, de opheffing of vervanging van wetten van Franschen oorsprong. De slotsom van deze algemeene beschouwingen is geweest,

dat vele leden, ofschoon het goede niet voorbijziende, dat in sommige gedeelten des staatsbestuurs is tot stand gebragt, echter met leedwezen het gemis van den waren geest van spaarzaamheid, van bestendigen vooruitgang in de regeling van 's lands financien, en van veerkracht in het tot stand brengen van onmisbare wettelijke voorzieningen hebben bespeurd. Sommige leden wilden de verdere behandeling, en althans hunne stem van het erlangen van verschillende voordragten doen afhangen. — Daarna gaat het verslag over tot de behandeling van de onderscheidene hoofdstukken. Men erkent, dat vorm en inrigting der begrooting vele verbeteringen hebben ondergaan, doch had meerdere gelijkvormigheid deswege bij de onderscheidene departementen verlangd.

Nopens de *Buitenlandsche Zaken* wordt aangedrongen, dat de beperkte omvang van het grondgebied van dezen Staat, en de aard van deszelfs belangen, de regeling van betrekkingen met het buitenland als een der gewigtigste onderdeelen van het Staatsbestuur moeten doen beschouwen; dat aan de andere zijde de dringende pligt tot spaarzaamheid de toekenning van hoogere geldsommen aan dit departement in geenen deele toelaat; dat het dus volstrekt noodig is, dat zij, die onze belangen bij vreemde hoven voorstaan, meer door kunde en degelijkheid, dan door praalvertooning uitmunten; dat daarom ook voor de opleiding van jeugdige diplomaten de meest aanhoudende zorg moet worden gedragen. De vereeniging van eenige missien wordt weder ter sprake gebragt. Over den aard der zending te Athene wordt inlichting gevraagd.

Wat *Justitie* aangaat, hoopt men, dat de voltooijing der in behandeling zijnde militaire wetboeken, na de aanneming van het aanhangige Wetboek van Strafregt, binnen een kort tijdsbestek moge worden te gemoet gezien. Men vestigt de aandacht op vertragingen, die hier en daar ten aanzien der instructien van strafzaken schijnen te bestaan. De toelegging van traktementen aan de deurwaarders bij de provinciale hoven wordt door vele afgekeurd. Men verlangt bij de hoven slechts één substituut-griffier; men wenscht bij de kantongeregten alle boetén van politie, die tot dusvere aan de gemeentebesturen worden toegewezen, tot één fonds te verzamelen, en daaruit eene evenredige vergoeding voor de ambtenaren van het openbare ministerie bij de kantongeregten te doen toevloeijen. (*Het vervolg in ons volgend Nommer.*)

— Uit Amsterdam schrijft men:

»De komst van Z. M. den Koning alhier, welke voorloopig op den 17den dezer bepaald was, is op nieuw eenige dagen uitgesteld, uithoofde der overkomst van Z. Keiz. H. den Grootvorst *Constantijn* van Rusland, die op den 18den te 's Gravenhage verwacht wordt.

»Maandag is Z. M. de Koning te voet uitgegaan, en heeft in het Voorhout de kermis bezocht."

— Uit Apeldoorn wordt gemeld, dat HH. KK. HH. de Prins en Prinses *van Oranje* in den loop dezer maand het paleis het Loo betrekken zullen, alsmede dat de in de nabijheid van Apeldoorn te houden wedrennen op 21, 23 en 25 Junij bepaald zijn.

— Het Beijersch regeringsblad kondigt de benoeming aan van den graaf *von Marogna*, tot minister-resident bij ons hof.

— In de teregtzitting van den Hoogen Raad van den 7den zijn de pleidooijen aangevangen in 58 zaken van vaders van zeven kinderen. Nadat de eisch was voorgedragen, is de verdere behandeling dezer zaak uitgesteld tot den 15den, als wanneer voor den Staat zal worden geantwoord.

— Het *Algemeen Handelsblad* vermeldt het overlijden van een der oudste Nederlandsche diplomaten, den heer *Testa*, minister-resident der Nederlanden te Konstantinopel. Die heer, wiens familie gedurende bijna eene eeuw de betrekking van consul in Turkije vervulde, stamde van eene Grieksche familie af, welke te Konstantinopel reeds bekend was, vóór de vermeestering dier stad door de Turken.

— Reeds is vermeld dat ds. *F. G. H. van Iterson*, thans nog predikant te Arnhem, maar beroepen te Leyden, door Z. M. begiftigd is met de orde van den Nederlandschen Leeuw. De oorzaak dezer onderscheiding ligt hierin, dat Zijn Eerw., die tijdens hij predikant te Weesp was, een aantal oude handschriften en drukwerken, in de papieren der Hervormde kerk aldaar, ontdekt, met veel moeite en kosten bijeenverzameld en tot een geheel gebragt had, deze belangrijke verzameling nu onlangs, met voorkennis van kerkmeesteren der voornoemde gemeente, ten behoeve der Koninklijke bibliotheek heeft afgestaan. Aan kerkmeesteren voornoemd is te dezer zake eene gouden medaille geschonken.

— De *Provinciale Overijsselsche Courant* vermeldt, dat het staats-examen voor jongelieden, die tot de Akademische studien wenschen te worden toegelaten, dit jaar niet te Haarlem, maar te Zwolle zal gehouden worden.

— Men verneemt, dat de heer *A. van Bevervoorde*, verantwoordelijk schrijver van het weekblad *Asmodée*, eene dagvaarding ontvangen heeft, om ter teregtzitting van de arrondissements-regtbank te 's Hage te verschijnen op maandag den 17den dezer, ten einde zich te verdedigen op de klagten, door den heer officier van justitie tegen hem ingebragt, van boosaardiglijk en in het openbaar den persoon des Konings te hebben gehoond in een art, in n°. 81 van *l'Asmodée* geplaatst, welk geincrimineerd artikel aanvangt met de woorden: »*Dans le même article, le 's Gravenhaagsche Nieuwsbode etc.*, en eindigt met de woorden *à la révolution.*"

— Uit Delft schrijft men van den 10 dezer:

»De van tijd tot tijd genomen proefritten op de langs deze stad aangelegde ijzerbaan, beantwoorden aan de verwachting, en de werkzaamheden tot voltooijing van den weg tot Rotterdam, worden met kracht voortgezet, zoodat men de hoop mag koesteren de dienst stellig met 1.° Junij zal aanvangen. Hangende de kwestie tusschen de directie der spoorweg-maatschappij en den heer *Crommelin*, heeft men reeds een begin gemaakt, den weg regtuit aan te leggen tot aan het laantje, gemelden heer toebehoorende, om, zoodra de zaak stellig is uitgewezen of in der minne geschikt, den weg binnen 24 uren alsdan gereed te kunnen hebben."

— De raad van bestuur der Koninklijke Akademie van beeldende kunsten, te Amsterdam, heeft bekend gemaakt, dat er dit jaar een groote wedstrijd zijn zal in het vak van historie-schilderen, welke zal geopend worden op den 21 Junij. De prijs, door Z. M. goedgunstig toegestaan, zal bestaan in het genot, gedurende twee jaren van een pensioen van twaalf honderd gulden, hetwelk bij gebleken proeven van vordering, en verdere voldoening aan de voorschriften en bepalingen, op voordragt van den raad van bestuur, met nog twee jaren zal kunnen worden verlengd, zoodat in dat geval het genot zal zijn van vier jaren; doch zal het laatste halfjaar daarvan niet worden uitbetaald vóór de terugkomst van den gepensionneerde in het rijk.

— Den 6 dezer is te Middelburg eene vergadering gehouden van deelnemers aan de onlangs in Zeeland ontworpen maatschappij van stoomvaart op Londen, welke door gebrek aan genoegzame deelneming niet tot stand had kunnen komen, en zijn in die vergadering de grondslagen gelegd tot eene andere maatschappij, op eene kleinere schaal, en meer uitsluitend voor de stad Middelburg.

— Een particuliere brief uit Liverpool zegt het volgende:

»Landverhuizers en zieken zijn hier als het zand der zee. Deze week is last van het Gouvernement ontvangen, dat alle schepen met Ieren, in de rivier Mersey komende, dadelijk naar de quaranteinepoints moeten varen, en als er zieken zijn deze dadelijk naar de hospitalen vervoerd moeten worden. Op sommige plaatsen heeft men reeds loodsen opgerigt, en men vreest dat er in den zomer vele zieken zullen zijn."

— Uit Coblenz wordt geschreven dat eene menigte landverhuizers, gedeeltelijk van de Moezel, gedeeltelijk uit hertogdom Nassau, welke zich, zonder contract voor den overtogt naar Amerika gemaakt te hebben, naar onderscheiden zeehävens begeven hadden, thans andermaal aldaar doortrekken, zoowel uit hoofde van gebrek aan schepen, als uit gebrek aan geld, om de meer dan verdubbelde vracht, en hetgene bij hunne aankomst van hen gevorderd zou worden, te voldoen. Die ongelukkigen zijn nu nog veel armer dan vroeger, ja bijna tot den bedelstaf gebragt, en zullen weldra tot last der gemeenten komen, die zij zoo onbedachtzaam verlaten hadden.

— Het domein Postel, in Kempenland, tusschen Turnhout en Eindhoven is voor 2,600,000 francs aan eene Belgische maatschappij verkocht, die het exploiteren en ontginnen zal, waartoe door het thans voltooide kanaal, dat de Schelde met de Maas verbindt, en langs dat domein loopt, de schoonste vooruitzigten bestaan. Onder de stichters dezer maatschappij telt men vele aanzienlijken uit België, en den graaf *d'Hane de Potter* als directeur.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 7 Mei.

Van TARWE de Poolsche soorten tot iets hoogere prijzen, met minder handel dan vorige marktdagen; in Entr.: 120 ℔ bonte Pools. *f* 520; in Cons.: 130 ℔ witb. Pools. *f* 610, 121 ℔ oude Rijn *f* 490; 120 ℔ nieuwe Gron. *f* 500.

ROGGE tot goed vorige prijzen bij partij verkocht; in Entr.: 118 ℔ Odessa *f* 475; 116, 118 ℔ Libau *f* 460, 470; in Cons.: 124, 125 ℔ Amerik. *f* 500, 505; 122 ℔ Turks. *f* 478; 118, 119, 121 ℔ nieuwe Inlands. *f* 475, 480, 493; 121 ℔ Anclammer *f* 490; 119 ℔ Pruiss. *f* 490.

GARST prijshoudend; 110 ℔ nieuwe Vries. Winter *f* 360.

HAVER tot vorige prijzen met goeden handel; 81 ℔ Fijne *f* 211: 64, 67, 68 ℔ Voeder *f* 170, 176, 178 bij partij.

BOEKWEIT met goeden handel tot vorige koersen; 115, 116, 118, 119 ℔ nieuwe Holsteins. *f* 318, 322, 326, 330, 334; in Cons.; 115, 116, 118 ℔ jar. dito *f* 300, 304, 312; 121 ℔ Amersfoorts. *f* 344; 119 ℔ Gron. Zand *f* 334; 119 ℔ dito Veen *f* 330.

KOOLZAAD in een doen; op 9 vaten Olie dadelijk P. vl. 66½; in Oct. en Nov. P. vl. 64.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,
VAN DEN 11. MEI 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van ƒ 18,60 tot ƒ 19,20.
Het dito dito Rogge	» » 15,80 » » 16,00.
Het dito dito Boekweit	» » 10,40 » » 00,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	» 0,26.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» 0,26.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	» 0,41.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» 0,55.
Een Nederl. pond Tarwe meel	» 0,52.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» 0,26.
Een dito pond Boter	» 0,72.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 4,95.
Het 1000 Eiken Telhout	» 2.80.
Het 1000 Doof Hout	» 2,30.
De kar Spaanders	» 2,95.
De » Struiken	» 3,50.
De 100 Mutsaard	» 3,10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (11 *Mei*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{7}{8}$; 3 pCt. 70; 4 pCt. $89\frac{1}{4}$; Amort. Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $87\frac{5}{8}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCt. $172\frac{7}{8}$; Spanje Ardoin $19\frac{3}{16}$; dito Onbep. St. 19; 3 pCt. 37; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $29\frac{5}{16}$; Ardoin Coupon 16; Portugezen 3 pCt. te Londen 37; Id. 4 pCt. $36\frac{9}{16}$; Rusland 5 pCt. $104\frac{3}{4}$; Id. 1828—29 $103\frac{7}{8}$; Certif. 1831—33 $97\frac{3}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $88\frac{3}{8}$; Id. bij *Stiegl.* $87\frac{7}{8}$; Inschrijv. en Assign. 6 pCt. $68\frac{1}{4}$; Amerika Bankactiën $4\frac{3}{8}$; Oostenrijk Metall. $103\frac{1}{8}$; Id. $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{1}{2}$; Weenenbank 4 pCt. 93; Brazilie 86; Mexiko $18\frac{3}{4}$.

Advertentiën.

*** Heden overleed, vol berusting in haren God en Heiland, na eene veeljarige krankheid, te mijnen huize, mijne geliefde Zuster, Mevrouw de Weduwe J. VAN OORSCHOT, geboren RAMAKERS, tot alleen door den Almagtige te herstellen verlies van hare drie Kinderen, die nog te jong zijn om al de uitgestrektheid daarvan te beseffen.

BREDA, den 9. Mei 1847.

G. RAMAKERS.

PROGRAMMA

VAN DEN

PLEGTIGEN OPTOGT

VAN HET

HANDBOOGSCHUTTERS-GEZELSCHAP
EENDRAGT,

TE BREDA,

ter gelegenheid van het te geven

CONCOURS,

AAN HET **SPEELHUIS** NABIJ DEZE STAD, ONDER DE GEMEENTE *TETERINGEN.*

Op Maandag 17 Mei 1847.

a. Het feest zal worden aangekondigd, des morgens te half acht uren door het uithalen van de vlag bij den Schutters-Koning den Heer *van Aken* aan de Haven, voorafgegaan of gevolgd van zes Maagdekens en Harmonie-Gezelschap dezer stad, allen de Leden van het gezelschap *Eendragt.*

b. In het Hof van Holland teruggekeerd, zal men te negen ure een hartelijk welkom aan alle geïnviteerde gezelschappen hooren uiten.

c. Na onderzoek van alle differente mandaten zal men overgaan tot de loting van volgorde in den optogt en tevens in het schieten door de concurrerende schutterijen.

d. Het Harmonie-gezelschap gaat vooraf.

e. Zes Maagdekens volgen de muzijk, dragende op eene mooije berrie een zijden kussen waarop drie Medailles en Eerekruis, door de wedijverende partijen te winnen. Zes jonge heertjes zullen aan de zijde der maagden zijn.

f. Zes scherpschutters van het gezelschap *Eendragt* als begeleiders der kleine Maagden, en tevens als inviterend gezelschap, om den trein te openen.

g. De Koning der *Eendragt* te paard, gevolgd door den vaandeldrager met twee adjudanten te paard aan zijne zijde.

h. Het aloude Koninklijke Gilde St. Joris van *Breda*, tot den optogt van dit feest broederlijk uitgenoodigd.

i. Al de handboogschutters-gezelschappen volgens loting, volgen in orde, met boog en pijl; naar hun te beurt gevallen nommer.

k. Twee Schuttersleden der *Eendragt* zullen te paard, met lans gewapend, den opgetogen trein sluiten.

De optogt zal volgenderwijs geschieden: van uit het Hof van Holland, langs de Vischmarktstraat, Prinsenkade, over de Tolbrug, Brugstraat, dan Nieuwstraat en zoo Eindstraat langs, over de Markt, St. Catharinastraat tot de St. Annastraat, links om naar de Boschstraat en zoo naar het Speelhuis, enz., enz.

Na afloop van de uitdeeling der prijzen aan het Speelhuis, worden alle gezelschappen verzocht den aftogt tot in het Hof van Holland mede te maken.

Ter gelegenheid van het Concours op den 17[den] Mei van de Handboogschutterij de *Eendragt* op het Speelhuis, zal na den aftogt Bal gegeven worden in het Hof van Holland, bij T. VAN HOOIJDONK, waartoe de vaste gezelschappen vrijen toegang hebben. Buiten de gezelschappen is de toegang voor een heer met of zonder dame 49 cents.

*** Bij J. DE LANGE, Boek- en Steendrukker te *Deventer*, komt van de Pers en wordt alom verzonden:

VERHALEN UIT DE OUDE WERELD. Naar den zevenden druk, uit het Hoogduitsch van K. F. BECKER. *Eerste Deel.* **ULYSSES VAN ITHAKA**, volgens HOMERUS. Kl. 8vo. . . . . ƒ 0,80.

A. H. PAREAU, EEN WOORD VAN CHRISTELIJKE OPWEKKING, aan Nieuwe Ledematen onzer Hervormde Gemeente. *Nieuwe Uitgave.* 12mo. . . . » 0,10.

J. VAN DER VEGT, LEESOEFENINGEN VOOR DE JEUGD. Met Plaatjes. *Eerste Stukje.* Toegepast op de 1ste, 2de en 3de leestafel van den Heer PRINSEN. Kl. 8vo. . . . . » 0,06.

dito *Tweede Stukje.* Toegepast op de 4de en 5de leestafel. » $0,07^5$.

» *Derde* » » » » 6de » 7de » » $0,07^5$.

» *Vierde* » » » » 8ste » 9de » » $0,07^5$.

Verder debiteert hij met succes:

GESCHIEDKUNDIGE SCHETS VAN **NEÊRLANDS SCHOOLWETGEVING** met AANTEEKENINGEN en BIJLAGEN, door A. VAN DEN ENDE. En EEN BERIGT HEM AANGAANDE door J. CLARISSE en J. TEISSEDRE L'ANGE. Gr. 8vo. . . . . » 3,70.

Ook afzonderlijk verkrijgbaar onder de titels:

GESCHIEDKUNDIGE SCHETS VAN **NEÊRLANDS SCHOOLWETGEVING** met AANTEEKENINGEN en BIJLAGEN, door A. VAN DEN ENDE. Gr. 8vo. . . » 2,70.

BERIGT AANGAANDE **ADRIAAN VAN DEN ENDE** door J. CLARISSE en J. TEISSEDRE L'ANGE. Gr. 8vo. » 1,00.

H. KROEZE RAMAKER, LEESBOEK VOOR BEJAARDE LEERLINGEN, die volgens de lees-leerwijze van den Heer P. J. PRINSEN onderwezen worden. *Eerste Stukje.* Kl. 8vo. . . . . » 0,15.

——— LEESBOEK VOOR BEJAARDE LEZERS. *Tweede Stukje.* . . . . » $0,17^5$.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is voorhanden:

BESTELLINGLIJST
VOOR DE NOODLIJDENDEN
IN DEN
BOMMELER-WAARD.

50 CENTS.

à contant.

LEERREDE

OVER PSALM 79 VS. 9[a].

UITGESPROKEN DEN 2[den] MEI 1847, DOOR

C. W. VAN DER POT,

Predikant te Leiden.

Uit te geven bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem.

Ieder weet, hoe de armen in den Bommeler-waard gebrek hebben **AAN ALLES.** Men herinnere zich hunnen nood en denke om eigen zegen! Door eene bescheidene poging roepen wij jeders bijdrage in, opdat de kleine ondersteuning van velen eenige lafenis worde voor hen die niets bezitten en hongeren!

De opbrengst van bovengenoemde Leerrede, eerstdaags uit te geven, zal worden overgemaakt aan het Plaatselijk Bestuur, om te worden aangewend ten nutte van alle noodlijdenden, welk geloof zij ook belijden mogen.

Ook voor vrijwillige giften is eene kolom opengesteld, of, indien men dit liever verkiezen mogt, is daartoe de gelegenheid geopend bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te *Breda*, die zich met de ontvangst en opzending der gelden belasten, en daarvan in deze Courant melding zullen maken.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers